

Vår referens

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
040 - 25 25 54

Enligt Sändlista

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Vramsåns mynning, Kristianstads kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen fastställer att skötselplanen, daterade den 9 februari 2012, för naturreservatet Vramsåns mynning i Kristianstads kommun ska gälla tills vidare.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag till skötselplan för naturreservatet Vramsåns mynning i Kristianstads kommun. Förslaget har remissbehandlats.

Skäl för beslut

Länsstyrelsen skall, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken m.m, fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård.

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 2

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén och Johan Johnmark, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Johan Johnmark

Skötselplan

Vramsåns mynning

Kristianstads kommun
Skåne län

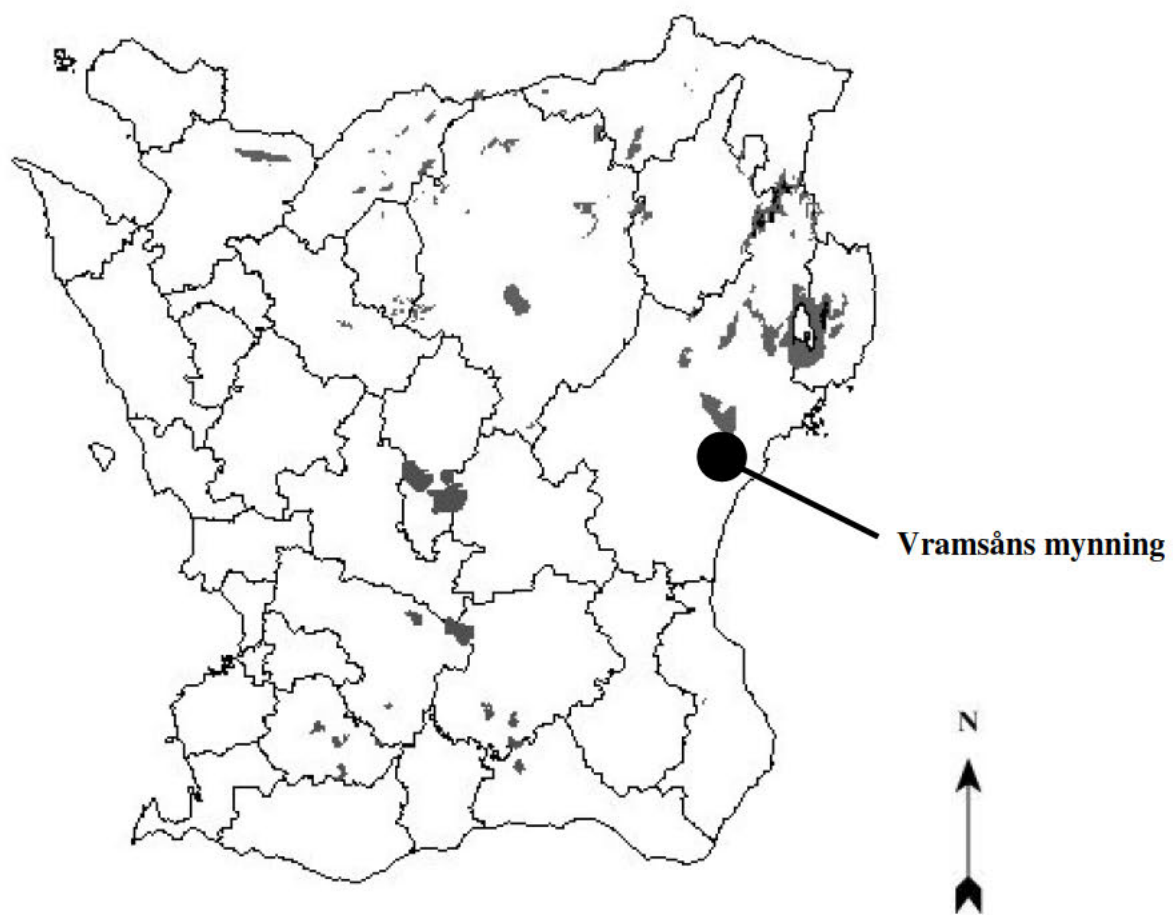

www.lansstyrelsen.se/skane

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

Diarienummer	511-2695-2012, 1290-244
Beslutsdatum:	2012-02-09
Titel:	Skötselplan för naturreservatet Vramsåns mynning Länsstyrelsen i Skåne län
Utgiven av Författare:	Johan Johnmark
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne Län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ Tfn: 040-25 20 00 http://www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan
Layout:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tryckt:	Länsstyrelsen i Skåne län 2012
Omslagsbild:	Vramsån i maj 2011, Johan Johnmark

Översiktskarta med kommungränser och områdets läge. Skala cirka 1:1000 000.

Innehållsförteckning

1 Syftet med naturreservatet.....	5
2 Beskrivning av området.....	6
2.1 Administrativa data	6
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning	6
2.3 Områdets bevarandevärden	9
2.3.1 Biologiska bevarandevärden	10
2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden	10
2.3.3 Intressen för friluftslivet	10
3 Planerad markanvändning och skötsel	10
3.1 Övergripande bevarandemål	10
3.2 Generella åtgärder	11
3.3 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd	11
3.4 Specifika åtgärder	11
3.4.1 Åtgärder för Mal (EN)	11
3.5 Skötselområden	11
4 Mål och åtgärder för skötselområden.....	11
4.1 Skötselområde Strandäng, 82,5 hektar.	11
4.1.1 Beskrivning	11
4.1.2 Bevarande mål	12
4.1.3 Skötselåtgärder	12
4.2 Skötselområde Sjöstrand- och sumpskog 9,9 hektar	13
4.2.1 Beskrivning	13
4.2.2 Bevarande mål	13
4.2.3 Skötselåtgärder	13
4.3 Skötselområde Helgeån och Vramsån 4,9 hektar	13
4.3.1 Beskrivning	13
4.3.2 Bevarandemål	13
4.3.3 Skötselåtgärder	14
4.4 Skötselområde Åker 4,1 hektar.....	14
4.4.1 Beskrivning	14
4.4.2 Skötselåtgärder	14
5 Friluftsliv och turism.....	14
5.1 Allmän inledning	14
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns	14
5.3 Parkeringsmöjligheter och information	14
5.4 Renhållning	15
6 Jakt.....	15
7 Tillsyn.....	15
8 Dokumentation och uppföljning.....	15
8.1 Uppföljning av skötselmål	15
8.2 Dokumentation av skötselåtgärder	15
8.3 Uppföljning av kostnader	15
9 Revidering av skötselplanen.....	15
10 Kostnader och finansiering.....	16
10.1 Ekonomisk utredning	16
10.2 Finansiering av förvaltningen	16
11 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2010.....	16
12 Källor	17
12.1 Kartor	18
13 Utdrag ur fastighetsregistret	18

BILAGA

1. Skötselområden och anläggningar

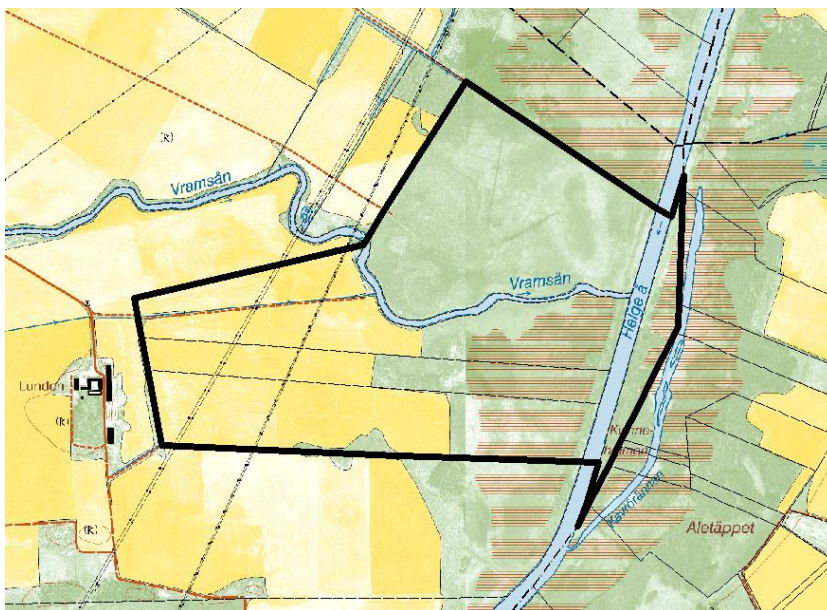
1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och restaurera ett ornitologiskt och botaniskt värdefullt område på ömse sidor om Vramsåns mynning. Bevara Vramsåns hydrologi och bottenstruktur.

Syftet nås genom att:

- bevara, restaurera och utveckla välhävade strandängar lämpade för häckande strandängsfåglar,
- skydda de hydrologiska förhållandena och de fluktuerande vattennivåerna,
- ta bort buskar och träd som bedöms inverka negativt på strandängsfåglarnas häckningsframgångar,
- hålla ett hårt jakttryck på de icke-fridlysta arter som inverkar negativt på strandängsfåglars reproduktion och fortlevnad inom området,
- bevara och utveckla sjöstrandskogen närmast Helgeån,
- gynna de i området förekommande rödlistade arterna.

Nya kunskaper om rödlistade arter och hotade naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av naturreservatet.

Naturreservatet är avgränsat med heldragen svart linje. Skala 1:10000.

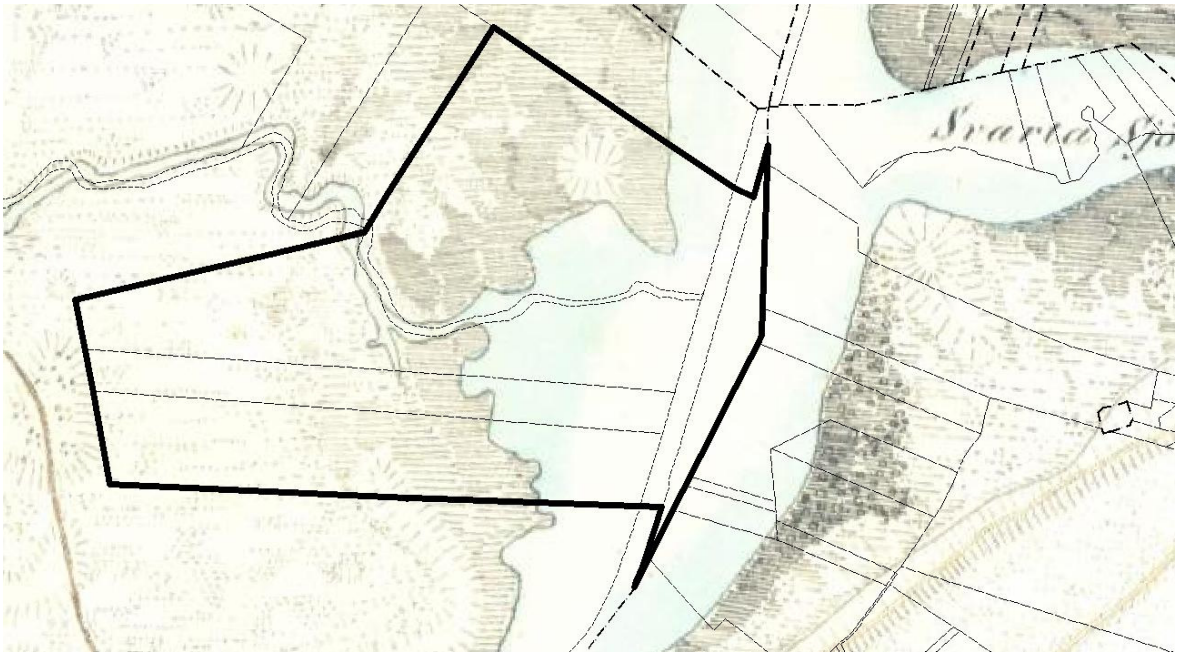
2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Vramsåns mynning
Objektnummer	1026731
Skyddsform	Naturresevat
Beslutsdatum	2012-02-09
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län
Län	Skåne
Kommun	Kristianstad
Församling/socken	Gärds Köpinge
Biogeografisk region	Kontinental zon
Läge	Området är beläget cirka 11 km sydost om Kristianstad
Gränser	Området är markerat med heldragna linjer på kartan på sidan 5.
Koordinater	X: 450290 Y: 6198565 (SWEREF 99)
Fastigheter och markägare	Köpinge 31:20 och del av 39:13, Staten (Naturvårdsverket) och enskild
Servitut och nyttjanderätter	Servitut och nyttjanderätterna bifogas till denna skötselplan.
Arealer	Totalt 101,8 hektar
Markslag	Land 96,9 Vatten 4,9 hektar

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

Stora delar av markområdet utgörs tidigare av å/sjöbotten. Medelvattennivån sänktes i hela området då Helgeån bröt sig ett nytt utlopp i havet (vid Gropahålet) våren år 1775. Hammarsjön, som ligger strax uppströms Vramsåns mynning, sänktes då cirka 0,6 till 0,7 meter. På 1940-talet sänktes Hammarsjöns vattenstånd ytterligare med 0.3-0.35 meter i samband med borttagning av en tröskel söder om Hammarsjön i syfte att skynda på våravrinningen och erhålla lägre sommarvattenstånd. Vramsåns mynning har utnyttjats av människan under lång tid. Detta var en av de stora vattenvägarna som nyttjades vid kolonisationen efter istidens upphörande.

Rekognosceringskartan från åren 1812-1820. Kartan visar dock förhållandena före sänkningen år 1775. Helgeån var då en mycket bred å. Vramsåns mynning var ett trädöst landskap. Karta har georefererats.

Häradsekonomska kartan 1910-15. I princip hela området nyttjades för att ta hö. Enbart några mindre åkrar förekom. Träd har etablerat sig i den nordligaste spetsen av området och på kullen ute på den norra strandängen. Kartan har georefererats.

Flygbild från år 1939-47. Området nyttjas fortfarande främst för höproduktion. Notera att ön ute i Helgeån i princip är helt trädlös, likaså är södra delen av Vramsåns mynningsområde. Enstaka träd har börjat växa upp i området, främst i ägogränser.

Ortofoto från år 2010. Området nyttjas fortfarande till större delen för slätter och bete, även om hävden har försämrats eller uteblivit i stora delar. Ett mindre område på den södra strandängen används som åker. Trädetableringen har fortskridit både i den nordligaste spetsen, ute på ön i Helgeån och på muddervallen längs Helgeån söder om Vramsåns mynning. Muddervallen har troligen bidragit till att området innanför har försumpats. Föreskrifterna medger att diken får anläggas så att området kan nyttas som strandäng igen.

2.3 Områdets bevarandevärden

- **RAMSAR område:** Vramsåns mynning ingår i ett större Ramsar-område, Convention on Wetlands, CWO11003. Sverige har förbundit sig att skydda och vårda området framförallt som rastplats för flyttande fåglar.
- **Biosfärområde Kristianstads Vattenrike:** Området ingår i Biosfärområde Kristianstads Vattenrike och är klassat som ett kärnområde.
- **Rikintresse enligt 3 kap 6 § Miljöbalken:** Området utgör i sin helhet av riksintresse för naturvården (N64, Helgeåns nedre lopp). Intresseaspekterna utgörs främst av ornitologi, limnologi, botanik, miljöövervakning och hydrologi.
- **Natura 2000 SPA område:** Vramsåns mynning utgör ett större Natura 2000 SPA område, SE0420144, Vramsåns mynningsområde, som utpekats av EU enligt fågeldirektivet.
- **Natura 2000 SCI område:** Området ingår i ett något större Natura 2000 SCI område, SE0420259, Vramsåns mynning, som utpekats av EU enligt art- och habitatdirektivet.
- **Strandskyddat område enligt 7 kap 13-18 §§ MB:** Strandskydd ligger utmed 300 från Vramsån och med 100 meter längs med Helgeån.
- **Nationellt särskilt värdefulla vatten:** Vramsån (M 2308) och Helgeåns nedre lopp (Ri N64) har utpekats som nationellt särskilt värdefulla vatten (högsta värdefulla klassen).
- **Länets naturvårdsprogram:** Vramsåns mynning ingår i ett större område som i Naturvårdsprogrammet utgörs av ett klass 1, högsta naturvärde.
- **Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet:** Området ingår i både Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet - Araslöv-Vinnö-Hammarsjön-Helgeåns nedre lopp-Norre fälad och bevarandeplan för odlingslandskapet.
- **Våtmarksinventeringen:** Våtmarksinventeringen, klass 2 område, (03E0A01).
- **Skogsstyrelsens sumpskogsinventering:** Skogsstyrelsen har utpekat sumpskogsobjekt på Kvinneholmen, naturvärdesklass 2, näst högsta klassen och ett mindre område i norra delen av strandängen norr om Vramsån, naturvärdesklass 3, lägsta klassen.
- **Fiskevårdsområden:** Helgeån ingår i Nedre Helgeåns fiskevårdsområde. Vramsån ingår i Vramsåns fiskevårdsområde.
- **Äng- och hageinventeringen från år 1980:** Delar av området utgör ett klass 3 objekt i Ängs- och hage inventeringen (klass 1 är högsta klassen och klass 4 är lägsta klassen).
- **Ängs- och betesinventeringen från år 2002-2004:** Den absoluta merparten av området ingår i ängs- och betesinventeringen.
- **Important Bird Area:** Ingår i av Birdlife International utpekade IBA-området (Important Bird Area) SE063.
- **Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:** Blå kärrhök, *Circus cyaneus* (A082), brun kärrhök, *Circus aeruginosus* (A081) födosökande, brushane, *Philomachus pugnax* (A151) rastande, fiskgjuse, *Pandion haliaetus* (A094) födosökande, havsörn, *Haliaeetus albicilla*, (A075) födosökande, kungsfiskare *Alcedo atthis* (A229) födosökande, röd glada, *Milvus milvus* (A074) födosökande, stenfalk, *Falco*

columbarius (A098) rastande, sångsvan, *Cygnus cygnus* (A038) rastande, trana, *grus grus* (A127) rastande.

- **Rödlistade arter:** I området finns bl.a. mal och tjockskalig målarmussla, båda är starkt hotade (EN) samt havsörn och gräshoppsångare, båda är nära hotade (NT).

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Sedan några år höst- och vintervandrar årligen både havslevande lax (Natura 2000 art) och öring upp genom Helge å för lek i uppströms liggande vatten. På motsvarande sätt sker en utvandring av smolt genom å- och sjösystemen under våren. Mal (EN) återintroducerades år 1999 på sträckan Torsebro-Gropahålet. Denna återintroduktion har hittills lyckats mycket bra och naturlig reproduktion sker. Vid provfiske år 2011 fångades fyra stycken malar precis vid Vramsåns mynning.

Ängarna vid Vramsåns mynning utgör ett värdefullt rast- men även häckningsområde för en mängd våtmarksfåglar. Vår och höst rastar bl.a. en mängd olika småfåglar, gäss, änder, vadarfåglar och rovfåglar i området. Vintertid uppehåller sig ett antal havsörnar, klassade som hänsynskrävande (NT) i området. På strandängarna häckar bl.a. storspov, klassad som sårbar (VU), enkelbeckasin och gulärta. Vattenrika år häckar skedand, kricka och årta (VU) i området.

Vattenrika år är ängarna längs Vramsåns mynning en viktig insektslokal. En stor mängd av dessa insekter blir föda för födosökande fågel som olika svalor och andra insektsätande fåglar. Området lockar även till sig födosökande lärkfalk, fiskgjuse och havsörn.

Fågellivet har tidigare varit ännu rikare i området.

Det finns äldre, före år 1998, observationer av strandpadda (EN) i området gjorda av Boris Berglund.

2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inga fornlämningar har påträffats inom området.

2.3.3 Intressen för friluftslivet

Området nyttjas mest för båturet friluftsliv och fiske, främst i Helgån. Vramsåns mynning har potential att bli en uppskattad fågelskådarlokal.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Övergripande bevarandemål

- Populationerna och individerna av respektive fågelart ska bibehållas eller öka
- Livsmiljön för respektive fågelart ska bibehållas
- Biosfärområde Kristianstad Vattenrikets jaktpolicy bibehålles som för närvarande tillämpas, dvs att jaktfria zoner upprätthålls genom att jakt på våtmarksfåglar inte bedrivs
- Begränsning av störning från det rörliga friluftslivet

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

3.2 Generella åtgärder

Hävd av strandängen genom slätter och/eller bete.

3.3 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd

För närvarande finns ett antal olika stöd att söka för betesdjurs- och slätterverksamhet, däribland det sk. gårdsstödet och miljöstödet. Dessa stöd ska användas så långt möjligt där det är möjligt. Om stödregler står i konflikt med naturvårdsintressen inom naturreservatet så ska naturvårdsintressena alltid prioriteras framför att inhämta stödet.

3.4 Specifika åtgärder

Nedan nämns specifika åtgärder för några arter som finns eller har funnits inom Vramsåns mynning. Förvaltaren har möjlighet att inom naturreservatet inplantera av länsstyrelsen ansedda lämpliga arter och utföra specifika åtgärder även för dessa arter.

3.4.1 Åtgärder för Mal (EN)

Malen är för sin reproduktion beroende av varma vatten med rikligt med trädrötter och nedhängande grenar. Träd som växer längs med Helgeån lämnas för att gynna malen.

3.5 Skötselområden

Naturreservatet består av fyra skötselområden.

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde Strandäng, 82,5 hektar.

4.1.1 Beskrivning

Merparten av naturreservatet utgörs av betad och eller slåttad strandäng. Marken är mycket låglänt och vattennivån fluktuerar mycket mellan olika år. I områdets västra del passerar två kraftledningsgator. Dessa kraftledningar inverkar negativt på landskapsbilden och är störande på fåglars häckning, både med sin fysiska närvaro och som utsiktspunkt för predatorer. Vegetationen på strandängen utgörs främst av olika starrarter, tuvtåtel, ängskavle, kråklöver och kabbeleka. De igenväxta delarna domineras av en allt tätare bladvass. Fågellivet karaktäriseras av ängsbiplärkor, tornfalkar, enkelbeckasiner och tofsvipor samt tranor. Delar av området restaurerades i början av 1990-talet. Dessvärre har dessa restaurerade områden återfallit i ohävd.

Välhåvdat område norr om Vramsån

Ohåvdat område söder om Vramsån

4.1.2 Bevarandemål

Utbredningen av välhåvdat öppen strandäng, utan träd eller buskar, ska vara cirka 82 hektar (riktvärde). Strandängarnas fuktigare delar ska fungera som fina häckningsområden för arter som rödspov, brushane och årtå.

Målbild: Det "blå glittret" ska synas mellan grästuvorna.

Det är denna miljö som flera hotade strandängsfåglar behöver under häckningstiden

4.1.3 Skötselåtgärder

Slåtter (med efterbete) ska bedrivas på så stor areal som möjligt, i synnerhet den mest blöta delen. Med hänsyn till fågellivet får slåtter ej bedrivas före den 1 juli. Vid slåtter ska skärande eller klippande slåtterredskap användas och höet fraktas bort från naturreservatet. Om slåtter ej skulle vara möjligt pga högt vattenstånd ska markerna betas i så hög utsträckning som möjligt av nöt eller häst. Betesdriften bör ske så att all vegetation är väl avbetad vid vegetationsperiodens slut. Enstaka år kan vattensituationen omöjliggöra både slåtter och bete. Strandängarnas växtartssammansättning ska bestå av hävdgynnade arter. Det ska finnas en öppen strandkontakt, utan träd, buskar eller vass, mellan betesmarkerna och Vramsån. Stängsel bör ej uppföras mot ån. På den södra sidan av Vramsån kan stängsel möjligen vara nödvändigt då slänten är brantare här. Om stängsel uppförs utmed Vramsån ska annan hävd vidtas av området så att träd, buskar och bladvass ej uppkommer. Igenväxningsvegetation (vide och aluppslag) ska röjas bort årligen. Om det skulle behövas för att uppnå syftet med naturreservatet, får delar av strandängen brännas eller putsas. Grunda skålförmade diken får anläggas och underhållas i syfte att kunna bedriva slåtter eller bete på hela arealen. I anslutning till Helgeån lämnas träd och buskar för att gynna malen. På den norra strandängen finns ett mindre albestånd och ett betydande uppslag av

hagtorn. När strandängen har restaurerats och bedöms vara tillfredsställande för strandängsfåglar ska dessa träd och buskar avverkas.

Träd, buskar och vass behöver omgående tas bort
området mellan betesmarkerna och Vramsån

Så här ska det se ut inom strandängsdelarna!
Norra delen av Vramsåns mynning

4.2 Skötselområde Sjöstrand- och sumpskog 9,9 hektar

4.2.1 Beskrivning

Alluvial strandskog av främst al och björk som uppkommit på tidigare sjö-/åbotten. Strandskogen utgör en lämplig födosöks- och bomiljö för mindre hackspett.

4.2.2 Bevarandemål

Olikåldrig strandskog med al och björk. Mängden död och döende ved bör vara mycket stor.

4.2.3 Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder. Området ska lämnas för fri utveckling.

4.3 Skötselområde Helgeån och Vramsån 4,9 hektar

4.3.1 Beskrivning

Skötselområdet utgörs av del av Helgeån och del av Vramsån. Helgeån och Vramsån utgör en viktig reproduktions- och födosökslokal för mal. Malens reproduktions- och födosöksområde är främst under grenar och trädrötter som sträcker sig ut i åarna. Inom Vramsåns mynning återfinns malens bästa område utmed träddridån bestående av knäckepil, längs med Helgeån, på den södra strandängen. I Helgeån vid Vramsåns mynning har en musselbank med tjockskalig målarmussla påträffats. Området är dessutom mycket viktigt som födosöksområde för havsörn, brun kärrhök, fiskgjuse och kungsfiskare. I synnerhet Helgeån är vältrafikerad med båtar, såväl för genomfart som för fiske. Helgeån omfattas av ett regleringsföretag. Ett dikningsföretag går genom de södra ängarna och mynnar i Vramsån. Ett dikningsföretag ligger i fastighetsgränsen i norr och mynnar i Helgeån.

4.3.2 Bevarandemål

Vattenområde lämpat för reproduktion och uppväxtmiljö i synnerhet för mal och tjockskalig målarmussla.

I denna miljö med nedhängande grenar och rötter trivs malen.

4.3.3 Skötselåtgärder

De omvärldsfaktorer som påverkar Helgeån och Vramsån genom vattenkemi och invasiva arter, eventuella skötselinsatser inom naturreservatet till trots, kommer att vara helt avgörande för utformningen av de akvatiska naturvärdena i naturreservatet. De skötselinsatser som krävs för att uppnå bevarandemålen får vidtas. Exempel på sådana skötselinsatser kan vara klippning, bekämpning av invasiva- eller expanderande arter. Utplantering av arter.

4.4 Skötselområde Åker 4,1 hektar

4.4.1 Beskrivning

Åkermark som främst nyttjas som vall. Området är viktigt att ha med i naturreservatet pga bibehålla ett öppet landskap vilket gynnar strandängshäckande fåglar.

4.4.2 Skötselåtgärder

Sedvanligt åkerbruk. Det föreligger inga restriktioner för åkerbruk på detta område. Det är angeläget att området, som ligger som en kil in i den södra strandängen, ingår i naturreservatet, då träd eller anläggningar inom detta område skulle kunna vara förödande för strandängsfåglarnas häckningsframgångar.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

Vramsåns mynning har potential att bli en uppskattad fågelskådarlokal.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt anvisningar från Naturvårdsverket.

5.3 Parkeringsmöjligheter och Information

En enkel parkeringsplats finns för 3-4 bilar vid X449430, Y6198568 (SWEREF 99). Vid parkeringsplatsen bör en informationsskylt uppsättas år 2013. En informationsskylt bör även sättas upp på södra stranden av Vramsåns mynning i Helgeån vid X450805, Y6198628 (SWEREF 99).

5.4 Renhållning

I dagsläget bedöms det inte föreligga något behov av soptunnor.

6 Jakt

Föreskrifterna (med undantag av fastigheten Köpinge 39:13) tillåter ej att jakt bedrivs på änder och gäss, med undantag av förvaltaren påkallad skyddsjakt. Jakt på predatorer (tex vildsvin, grävling, räv, gråkråka, mink) av strandängsfåglar, deras ägg och ungar, bör vara mycket hård (gäller ej på fastigheten Köpinge 39:13). Jakten bör bedrivas både med fällor och genom avskjutning. Jakt och fångst ska ske i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

7 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

8 Dokumentation och uppföljning

8.1 Uppföljning av skötsel mål

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Vart 6:e år:

Uppföljning av Natura 2000 områdets bevarandemål.

Följa upp strandängsfåglarnas häckningsframgångar inom området

En gång per år:

Tillse att skyltarna är hela och rena samt aktuella.

Tillse att parkeringsplatsen och strandängen är ren från skräp o dylikt.

Tillse att eventuella anläggningar uppfyller sitt syfte.

Tillse att strandängen sköts optimalt utifrån ett strandängsfågelperspektiv.

8.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering och skyltar.

Skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

Underhåll av parkeringsplats.

8.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltarna ansvarar för detta.

9 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och skötselåtgärder. De skötselåtgärder som anges i skötselplanen ska ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

10 Kostnader och finansiering

10.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

10.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av vägskytt 1 styck, informationsskyltar 2 stycken,
- underhåll av parkeringsplats för 3-4 bilar,
- att parkeringsplatsen är ren från skräp o dylikt,
- genomförande av skötselplanens mål,
- uppföljning av bevarandemål,
- uppföljning av skötselåtgärder,
- övervakning av florans och faunans utveckling,
- inplantering av förvaltaren beslutade arter,
- jakt på arter som är predatorer på strandängsfåglar,
- att strandängen är ren från skräp o dylikt,
- tillsyn av naturreservatet,

Arrendatorn ansvarar för (ev. bekostar):

- slåtter,
- sina betesdjur,
- underhåll och tillsyn av hägnader kring betesdjur, inkl löpande kostnader för elektricitet,

Ägarna till fastigheten 39:13 ansvarar för (ev. bekostar):

- Sedvanligt åkerbruk inom område benämnt åkermark i denna skötselplan.

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.

11 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2010

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Funnen år Fyndplats

Blötdjur:

Tjockskalig målarmussla, *Unio crassus* EN 2011 Musselbank i Helgeån

Fiskar:

Mal, *Silurus glanis* EN 2011 4 ex Helgeån vid Vramsåns mynnin

Fåglar:

Pungmes, *Remiz pendulinus* EN 1998 Häckande
 Kungsfiskare, *Alcedo atthis* VU 2010 Födösökande
 Gräshoppsångare, *Locustella naevia* NT 2010
 Havsörn, *Haliaeetus albicilla* NT 2011 Rastande

Groddjur:

Strandpadda, *Bufo calamita*, EN Gammal lokal, på ängarna norr om Vramsån

Insekter:

guldgrön sammetslöpare, *Chlaenius nigricornis* NT 1995 Norr och söder om Vramsån

Andra arter av intresse:

Brun kärrhök, *Circus aeruginosus*
 Lärkfalk, *Falco subbuteo subbuteo*

Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:

kod	art	förekomstform
A038	Sångsvan <i>Cygnus cygnus</i>	Regelbunden rastare och övervintrare, max 100 stycken
A074	Röd glada <i>Milvus milvus</i>	Häckare 0-1 par, rastar och födosöker inom området
A081	Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	Häckare 1 par
A082	Blå kärrhök <i>Circus cyaneus</i>	Regelbunden rastare, ungefär 3 stycken
A094	Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>	Regelbunden rastare
A098	Stenfalk <i>Falco columbarius</i>	Regelbunden rastare, ungefär 2 stycken
A127	Trana <i>Grus grus</i>	Häckare, 1 par. Upp till 250 övernattar under flyttperioder.
A151	Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	Regelbunden rastare, upp till 100 stycken.

Övriga arter som utgjort grund för Natura 2000-utpekandet

A039 Sädgås *Anser fabalis*, Regelbunden rastare, upp till 1000 stycken.

12 Källor

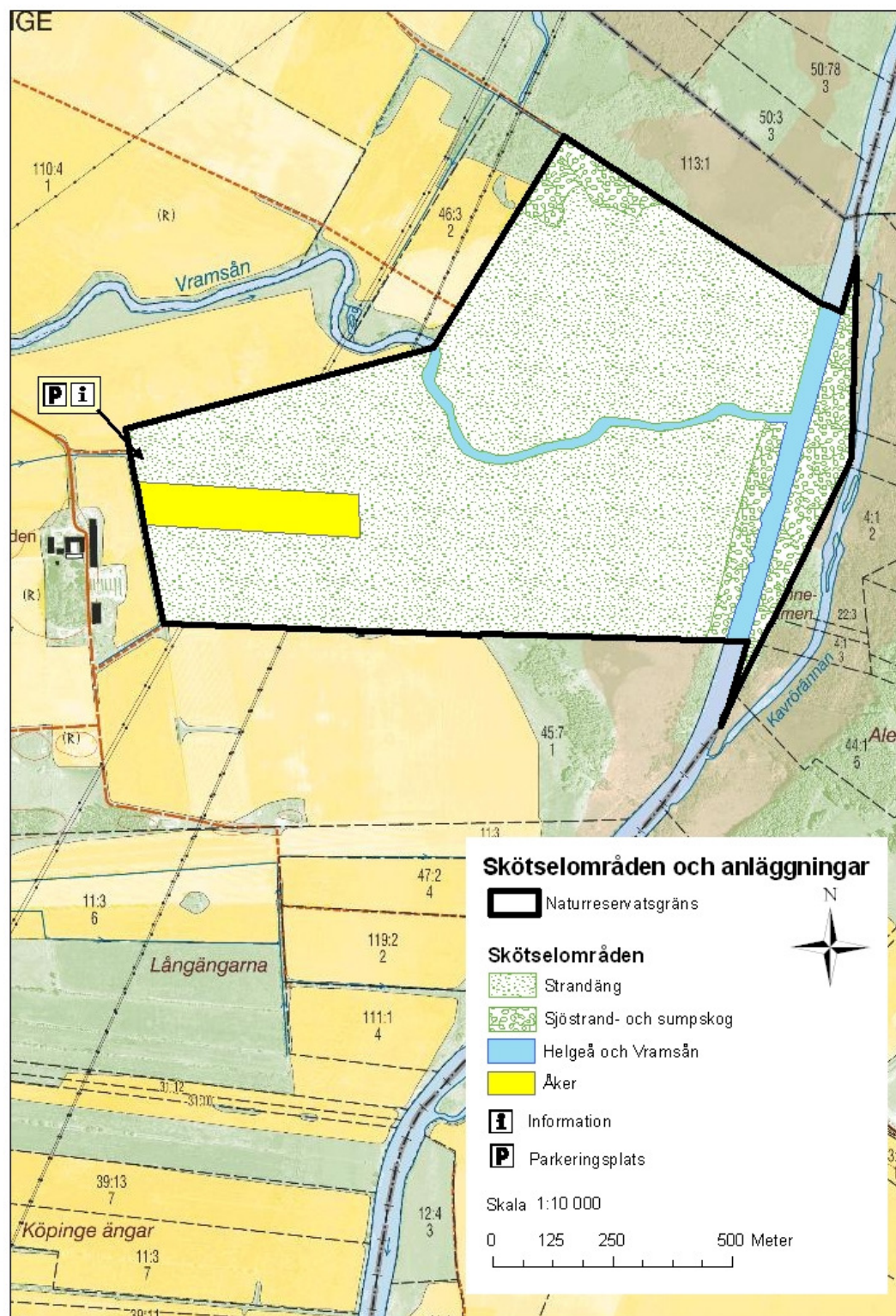
- Bevarandeplan för Natura 2000-område Vramsåns Mynningsområde, Länsstyrelsen i Skåne län, år 2005.
- Ljungberg, Håkan. 1995. Jordlöpare och kortvingar på öppna våtmarker längs nedre Helgeån. Länsstyrelsen i Kristianstads län 1995.

12.1 Kartor

- Skånska Rekognosceringskartan, originalet finns på Krigsarkivet
- Häradsekonomiska kartan 1910-15, Gärds Köpinge J133-3D0J75, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Bakgrundskartor Lantmäteriet,
- dnr 106-2004/188

Bilaga 1

Skötselområden och anläggningar

Naturreseptatet Vramsåns mynning i Kristianstad kommun består av ett värdefullt strandängsömsråde. En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske